

CHUYÊN ĐỀ 8

CHIẾN DỊCH THÔNG TIN CÔNG CỘNG TOÀN THẾ GIỚI VỀ QUYỀN CON NGƯỜI ^(*)

Một thông điệp và một chiến dịch

Hãy biết những quyền con người của bạn...

Thông điệp đơn giản này của Liên hợp quốc được gửi đến mọi công dân của tất cả các nước, bởi vì Quyền con người là chung cho tất cả mọi người, không phân biệt chủng tộc, màu da, giới tính, ngôn ngữ hay tôn giáo.

Thông điệp này quan trọng vì:

Những ai nhận thức được những quyền của họ mới tranh thủ được cơ hội tốt nhất để thực hiện chúng;

Tăng cường sự nhận thức rộng rãi về quyền con người chính là sự bảo vệ đầu tiên và chắc chắn nhất trước nguy cơ những quyền này bị chà đạp:

Biết được quyền của mình thì cũng tôn trọng quyền của người khác, và hướng tới một xã hội hoà bình và khoan dung hơn.

Ngày nay, nhiều người vẫn chưa nhận thức được Quyền con người con người của họ. Nhiều người phải chịu thiệt thòi do thiếu kiến thức cơ bản về quyền con người. Trong nhiều trường hợp, pháp luật hiện hành, các thể chế quốc gia và quốc tế có thể bảo vệ họ và chống lại sự xâm phạm, nhưng trước hết mọi người phải biết họ có thể tìm sự trợ giúp ở đâu.

Vì những lẽ đó, Liên hợp quốc đã phát động một Chiến dịch thông tin công cộng toàn cầu về quyền con người. Đây là Chiến dịch về nhận thức, thông tin và giáo dục. Chiến dịch này tiếp cận tới người dân ở mọi nước trên thế giới. Mục đích của Chiến dịch là nhằm làm cho mọi người nhận thức rõ hơn về các quyền và tự do cơ bản của con người, được trang bị tốt hơn để bảo vệ những quyền và tự do đó. Đồng thời, Chiến dịch này cũng nhằm nâng cao nhận thức về những cơ chế hiện hành ở cấp độ quốc tế -

^(*) Chuyên đề này có một số thông tin đã không còn cập nhật, tuy nhiên, để bảo đảm tính tổng thể của tài liệu, chúng tôi vẫn đưa vào ấn phẩm (BD).

những cơ chế mà mọi người có thể sử dụng khi cần thiết để thúc đẩy và bảo vệ các quyền và tự do cơ bản của con người. Chiến dịch này cũng cho thấy Liên hợp quốc đang làm gì để thực hiện Quyền con người trên toàn thế giới.

Theo lời ông Jan Martenson - Phó Tổng Thư ký Liên hợp quốc phụ trách Quyền con người, Chiến dịch này nhằm “xây dựng một nền văn hoá Quyền con người toàn cầu, trong đó ghi nhận rõ ràng rằng, các quyền con người và tự do cơ bản gắn liền với mỗi cá nhân con người mà không có bất kỳ sự phân biệt nào”.

Tài liệu này đề cập đến nỗ lực phấn đấu của Liên hợp quốc nhằm nâng cao sự hiểu biết và tôn trọng Quyền con người. Tài liệu đề cập đến Chiến dịch toàn cầu với những khía cạnh: những nhân tố, những mục tiêu và các hoạt động của nó.

Quyền con người - một khái niệm phổ quát

Sau Chiến tranh thế giới thứ II, lần đầu tiên Hiến chương Liên hợp quốc đã khẳng định giá trị phổ quát của khái niệm Quyền con người. Trong Hiến chương, cộng đồng quốc tế đã ghi nhận rằng mọi thành viên trong gia đình nhân loại đều có quyền bình đẳng và đó là quyền mà không ai có thể xâm phạm được. Hiến chương nêu rõ, Liên hợp quốc sẽ thúc đẩy “sự tôn trọng và thực hiện trên phạm vi toàn cầu các quyền con người và tự do cơ bản cho tất cả mọi người mà không phân biệt về chủng tộc, giới tính, ngôn ngữ hay tôn giáo”.

UDHR, được Đại hội đồng Liên hợp quốc thông qua năm 1948, đã khẳng định cam kết của các quốc gia thành viên Liên hợp quốc về việc thúc đẩy và bảo vệ các quyền con người. UDHR giờ đây được coi là một trong những văn kiện quan trọng nhất trong lịch sử loài người. Các nguyên tắc cơ bản của nó đã đưa vào trong Hiến pháp của những quốc gia mới giành được độc lập từ sau Chiến tranh thế giới lần thứ II. Nó chính là cơ sở để Liên hợp quốc xác lập hoạt động của mình trên lĩnh vực Quyền con người trong hơn 40 năm qua.

Khi UDHR được thông qua, Đại hội đồng đã khuyến nghị các chính phủ cần đưa văn kiện này vào các trường học và các cơ sở giáo dục khác. Các cơ quan chuyên môn của Liên hợp quốc và các tổ chức phi chính phủ (NGOs) được yêu cầu phải phổ biến văn kiện này cho các thành viên của mình.

Hiện nay có bao nhiêu người trên thế giới thực tế đã có và đọc bản Tuyên ngôn ngắn gọn, dễ hiểu và có tính bước ngoặt đã được xuất bản bằng khoảng 80 thứ tiếng này? Có bao nhiêu người biết về Bộ luật Quốc tế về quyền con người, bao gồm

UDHR, ICCPR, ICESCR và các Nghị định thư không bắt buộc bổ sung các Công ước này? Câu trả lời là, bên cạnh những người đã biết về sự tồn tại và về nội dung của những văn kiện đó, thì vẫn còn hàng triệu người thậm chí chưa từng nghe nói đến chúng.

Năm 1950, Đại hội đồng Liên hợp quốc đã mời đại diện của tất cả các quốc gia và tổ chức có liên quan đến dự lễ kỷ niệm ngày thông qua UDHR (ngày 10/12) và lấy đó là Ngày quốc tế về quyền con người. Việc kỷ niệm này được xem là dịp để nêu lại những nguyên tắc quan trọng được soi sáng trong UDHR nhằm thu hút sự quan tâm của mọi người ở tất cả các quốc gia. Ở nhiều nơi trên thế giới, Ngày quốc tế về quyền con người được kỷ niệm hàng năm, không chỉ để chuyển thông điệp của UDHR đến mọi nhà, mà còn là dịp để nhắc lại nhiều vụ vi phạm Quyền con người nghiêm trọng vẫn tiếp tục làm vấy bẩn thành tích của nhân loại trên lĩnh vực này trong thế kỷ XX.

Những năm giữa thập kỷ 60 của thế kỷ XX đã có một sự kiện đánh dấu một nỗ lực mới về vai trò của Liên hợp quốc trong việc bảo vệ và thúc đẩy các quyền con người. Năm 1966, hai Công ước quốc tế về quyền con người được thông qua. Đại hội đồng Liên hợp quốc đã yêu cầu các Chính phủ phải đặt vấn đề về quyền con người vào vị trí quan trọng hơn trong các chương trình giáo dục cho người lớn cũng như trẻ em. Đội ngũ giảng dạy ở tất cả các cấp, các trường đại học, các tổ chức, quỹ từ thiện, các cơ quan khoa học và nghiên cứu cùng các phương tiện truyền thông có thể giúp thúc đẩy bước phát triển mới cho chủ đề này, và hỗ trợ cho những nỗ lực nhằm thúc đẩy việc thụ hưởng các quyền con người.

Năm 1968, năm kỷ niệm lần thứ 20 việc thông qua UDHR, đã được Đại hội đồng Liên hợp quốc tuyên bố là Năm quốc tế về Quyền con người. Tuyên bố Tê-hê-ran, được thông qua tại Hội nghị thế giới về Quyền con người lần thứ nhất tổ chức vào năm đó, đã tái khẳng định sự tin tưởng vào các nguyên tắc của UDHR cũng như của các văn kiện quốc tế khác trên lĩnh vực này. Tuyên bố kêu gọi tất cả các dân tộc và chính phủ phấn đấu thực hiện các tiêu chuẩn về quyền con người đã được quốc tế công nhận. Theo đó, UDHR xác lập một nghĩa vụ cho mọi thành viên trong cộng đồng quốc tế, và thể hiện nhận thức chung của các dân tộc trên thế giới về các quyền không thể chuyển nhượng và bất khả xâm phạm của mọi thành viên trong cộng đồng nhân loại.

Khi các cuộc mít tinh được tổ chức vào ngày 10/12/1978 để kỷ niệm lần thứ 30 UDHR thì một lần nữa sự cần thiết phải đẩy mạnh nỗ lực thông tin giáo dục về vấn đề này được đặt lên hàng đầu. Các tổ chức quốc tế, bao gồm các tổ chức liên chính phủ và

phi chính phủ, lần này được yêu cầu cần phải làm mọi điều có thể để thúc đẩy sự hiểu biết và tôn trọng các quyền con người, đồng thời đặc biệt lưu ý đến cách tiếp cận giáo dục - kể cả ở phạm vi trong và ngoài hệ thống giáo dục chính quy của các quốc gia.

Những bước khởi đầu mới

Những hướng đi hứa hẹn cho hoạt động giáo dục về quyền con người của Liên hợp quốc đã mở ra vào cuối những năm 1980. Nhận được sự tin cậy lớn hơn từ các quốc gia thành viên, tổ chức thế giới này ngày càng được kêu gọi đóng vai trò lớn trong việc giải quyết những vấn đề chính trị kéo dài và nghiêm trọng.

Tuy nhiên, sự đóng góp to lớn của Liên hợp quốc cho hoà bình và an ninh trên thế giới phải đi liền với việc tôn trọng các quyền con người. Việc duy trì hoà bình và an ninh, phát triển quan hệ hữu nghị giữa các dân tộc, hợp tác trong việc giải quyết các vấn đề quốc tế có tính chất kinh tế, xã hội, văn hoá hay nhân đạo, và trong việc thúc đẩy và khuyến khích sự tôn trọng các quyền và tự do cơ bản của con người - những trụ cột có tính nguyên tắc trong Hiến chương Liên hợp quốc - luôn bổ sung và hỗ trợ lẫn nhau.

Trong 40 năm qua, hơn 50 văn kiện quốc tế đã được Liên hợp quốc thông qua nhằm bổ sung cơ sở pháp lý cho các quyền và tự do được ghi nhận trong UDHR. Mặc dù vậy, việc thiết lập các chuẩn mực về quyền con người liên quan đến những lĩnh vực đời sống quan trọng vẫn còn tiếp tục, đặc biệt trong lĩnh vực bảo vệ những nhóm xã hội đặc biệt dễ bị tổn thương như trẻ em và người lao động di trú...

Thông qua Ủy ban Quyền con người và các cơ quan khác được thành lập theo các công ước và văn kiện quốc tế khác về quyền con người, Liên hợp quốc đang hoạt động hướng tới việc áp dụng các chuẩn mực về quyền con người trên toàn thế giới. Ủy ban điều tra các vụ cáo buộc vi phạm Quyền con người, giám sát tình hình bảo đảm Quyền con người ở nhiều nước, báo cáo về các hiện tượng vi phạm như thi hành án tùy tiện và phi thủ tục, áp dụng các hình phạt khắc nghiệt, tra tấn, phân biệt đối xử, không khoan dung về tín ngưỡng, tôn giáo... cho dù những hiện tượng đó xảy ra ở bất cứ đâu.

Các quốc gia đã phê chuẩn hoặc gia nhập các công ước Quyền con người của Liên hợp quốc phải báo cáo định kỳ về những hành động mà họ đã tiến hành để thực thi những điều ước này.

Các cá nhân, và cả các nhóm người hoặc các tổ chức phi chính phủ có thể khiếu tố với Liên hợp quốc về những vụ vi phạm thường xuyên và

ng nghiêm trọng các quyền và tự do cơ bản của người.

Bức tranh toàn cảnh về sự tiến bộ trong việc xây dựng pháp luật quốc tế về quyền con người, trong việc điều tra và những nỗ lực áp dụng các chuẩn mực toàn cầu về quyền con người trong bốn thập kỷ qua là rất đáng khích lệ. Tuy nhiên, việc đưa thông điệp của UDHR vào cuộc sống thực tiễn của tất cả mọi người vẫn còn lâu mới hoàn thành.

Những sự kiện nhân dịp những ngày kỷ niệm về quyền con người mới chỉ thu được kết quả hạn chế và ngắn hạn, trong khi có sự cần thiết cấp bách phải có những nỗ lực lâu dài, bền vững nhằm mang thông điệp về quyền con người đến với tất cả mọi người trên thế giới.

Chiến dịch toàn cầu

Một chương trình hoạt động sâu rộng để kỷ niệm lần thứ 40 ngày thông qua UDHR đã hình thành phương hướng cho một Chiến dịch toàn cầu tiếp theo. Trong suốt năm 1988, các ý kiến đều tập trung vào việc mở rộng sự tham gia của cộng đồng với Quyền con người. Trung tâm Quyền con người Liên hợp quốc đã tổ chức nhiều khoá tập huấn ở tất cả các khu vực trên thế giới, và hợp tác tổ chức hơn 70 hội nghị với các chính phủ, các tổ chức phi chính phủ, các viện nghiên cứu và các cơ quan chuyên môn về vấn đề Quyền con người. Phòng Truyền thông của Liên hợp quốc đã tiến hành một chiến dịch thông tin công cộng để quảng bá về năm kỷ niệm lần thứ 40 ngày thông qua UDHR. Chiến dịch bao gồm các hoạt động truyền hình, phát thanh, phân phát tranh ảnh và các ấn phẩm bằng nhiều ngôn ngữ khác nhau trên toàn thế giới.

Trong năm 1988, chương trình xuất bản của Trung tâm đã được mở rộng với những ấn phẩm mới như: Tài liệu chuyên đề, Bản tin về Quyền con người, Tờ tin Quyền con người và nhiều ấn phẩm mới. Chương trình này được phát triển thông qua việc phát hành một cẩm nang thông tin đặc biệt kỷ niệm lần thứ 40 UDHR để các tổ chức phi chính phủ và phương tiện truyền thông sử dụng, cùng với nhiều ấn phẩm đặc biệt về Bộ luật quốc tế về Quyền con người, cụ thể như sách bỏ túi Hỏi và Đáp về quyền con người và hai cuốn sách giới thiệu trong đó một cuốn đăng toàn văn UDHR. Cả Trung tâm Quyền con người và Phòng Truyền thông của Liên hợp quốc (DPI) bắt đầu mở rộng và củng cố lại danh mục thư tín để cung cấp thông tin về quyền con người và để tăng cường năng lực tuyên truyền của các cơ quan này. Các quốc gia thành viên cung cấp cho Trung tâm thông tin về những vấn đề trọng tâm trong lĩnh vực Quyền con người của nước mình để làm tài liệu. Trong suốt năm này, các Trung tâm Thông tin của Liên hợp quốc đã có trụ sở ở khoảng 67 nước, tổ chức nhiều hoạt động ở cấp quốc gia để tuyên truyền lần kỷ niệm thứ 40 UDHR. Những hoạt động này bao gồm việc tổ chức

các lớp tập huấn, hội thảo, triển lãm, chiếu phim, ra thông cáo báo chí, tờ rơi, các bài báo chuyên đề, và phân phát toàn văn bản Tuyên ngôn bằng ngôn ngữ địa phương, họp báo và phỏng vấn các phòng viên phát thanh, truyền hình... Các Trung tâm Thông tin này phối hợp với các chính phủ và tổ chức phi chính phủ tổ chức những hoạt động đặc biệt kỷ niệm lần thứ 40 UDHR vào Ngày quốc tế về quyền con người và đưa tin trên các phương tiện thông tin ở địa phương.

Dịch vụ tư vấn và trợ giúp kỹ thuật cho các tổ chức khu vực và quốc gia hoạt động về quyền con người được tăng cường và chương trình học bổng và thực tập sinh về quyền con người cũng được cơ cấu lại một cách phù hợp.

Chính động lực được tạo ra từ những sáng kiến trên đã dẫn đến việc ngày 10/12/1988 Đại hội đồng Liên hợp quốc nhất trí phát động một Chiến dịch thông tin công cộng toàn cầu về quyền con người. Theo Nghị quyết 43/128, Chiến dịch này sẽ phát triển và xây dựng trên cơ sở những hoạt động của Liên hợp quốc trên lĩnh vực Quyền con người ở trên phạm vi toàn cầu và có tính thực tiễn, kết hợp với những hoạt động khác của hệ thống Liên hợp quốc, các quốc gia thành viên và các tổ chức phi chính phủ trong vấn đề này.

Những nhà hoạt động và những người quan tâm

Chiến dịch thông tin công cộng toàn cầu về quyền con người vẫn tiếp tục phát huy những hoạt động thực tiễn về thông tin và giáo dục mà Liên hợp quốc nhận thấy là hữu ích trong thời gian qua. Tuy nhiên, chương trình vẫn đang được mở rộng, và nó đòi hỏi có những nỗ lực hơn nữa của một số cơ quan Quyền con người trong hệ thống Liên hợp quốc cũng như nỗ lực của các chính phủ và tổ chức phi chính phủ. Động lực được phát triển từ dịch kỷ niệm lần thứ 40 UDHR vẫn đang được duy trì.

Các quốc gia thành viên, các cơ quan của Liên hợp quốc và các tổ chức phi chính phủ đều góp phần xây dựng Chiến dịch toàn cầu và ủng hộ sáng kiến này. Chẳng hạn, các tổ chức phi chính phủ nhấn mạnh đến sự cần thiết có các thông tin theo từng chủ đề cụ thể, ví dụ về tất cả các công ước và tuyên ngôn về quyền con người của Liên hợp quốc, về các quyền của trẻ em, phụ nữ, công đoàn, về quyền kinh tế và xã hội, và về quyền có thực phẩm, nhà ở thích đáng, tự do tư tưởng và tôn giáo.

Hệ thống Liên hợp quốc chính là nguồn sáng kiến và tài liệu chủ yếu cho Chiến dịch toàn cầu cũng như chịu trách nhiệm điều phối và hướng dẫn, chỉ đạo chiến dịch này. Đồng thời, Liên hợp quốc khuyến khích sáng kiến của các tổ chức liên chính phủ và phi chính phủ, ủng hộ các tổ chức

này qua việc cung cấp và phổ biến những thông tin thực tế, khách quan và không thiên vị về tình hình Quyền con người ở tất cả các nước và khu vực trên thế giới.

Trung tâm Quyền con người ở Geneva là cơ quan của Liên hợp quốc có trách nhiệm đầu tiên trong chiến dịch này. Trung tâm điều phối các hoạt động của Chiến dịch toàn cầu trong phạm vi hệ thống Liên hợp quốc và liên lạc với các chính phủ, các tổ chức quốc gia và khu vực cùng các cá nhân liên quan trong việc triển khai thực hiện những hoạt động của chiến dịch. Trung tâm đã thành lập một bộ phận phụ trách vấn đề đối ngoại, ấn phẩm và tư liệu nhằm đảm bảo rằng các hoạt động của Chiến dịch được thực thi hiệu quả.

Phòng Truyền thông chịu trách nhiệm chính về các hoạt động thông tin đại chúng, điều phối các hoạt động thông tin đại chúng của Chiến dịch thông tin công cộng toàn cầu về quyền con người. Phòng này đã thành lập một bộ phận trực thuộc Ban quản lý dự án và truyền thông làm đầu mối về những vấn đề Quyền con người và phát triển.

Các cơ quan chuyên trách và các tổ chức khác trong hệ thống Liên hợp quốc đều quan tâm đến vấn đề Quyền con người và có đóng góp cho chiến dịch thông qua việc tham mưu về chuyên môn cũng như điều phối giữa hoạt động của mình và các mục tiêu của Chiến dịch. Trung tâm Quyền con người đã thực hiện một chương trình hợp tác chặt chẽ với một số cơ quan của Liên hợp quốc, bao gồm Tổ chức Văn hoá, Khoa học và Giáo dục (UNESCO), Chương trình Phát triển của Liên hợp quốc (UNDP), Văn phòng Cao uỷ Liên hợp quốc về người tị nạn (UNHCR) Tổ chức Lao động Quốc tế (ILO), Tổ chức Y tế Thế giới (WHO), Quỹ Nhi đồng Liên hợp quốc (UNICEF) cũng như với nhiều tổ chức khác như Ủy ban Chữ Thập đỏ Quốc tế nhằm bảo đảm khả năng hoạt động chung, không chỉ trong vi phạm của khuôn khổ Chiến dịch này mà còn trong các hoạt động khác về quyền con người. Một số dự án phối hợp đã được tiến hành và một số khác sẽ tiếp tục được triển khai.

Sự hỗ trợ tích cực về vật chất và tinh thần của các quốc gia thành viên có ý nghĩa to lớn đối với thành công của Chiến dịch toàn cầu. Sự giúp đỡ đó đặc biệt cần thiết trong việc phổ biến những tài liệu tham khảo và thông tin của Liên hợp quốc, quảng bá Chiến dịch, hợp tác với Liên hợp quốc tổ chức các lớp tập huấn, khoá đào tạo và hội nghị các chuyên gia, và xuất bản tài liệu tham khảo và thông tin bằng nhiều ngôn ngữ khác ngoài sáu ngôn ngữ chính thức của Liên hợp quốc.

Sự hợp tác giữa Trung tâm Quyền con người và các cơ quan Quyền con

người thuộc các tổ chức liên chính phủ, ví dụ như Tổ chức Thống nhất châu Phi, Tổ chức các nước châu Mỹ, và Hội đồng châu Âu, đang làm tăng thêm sức mạnh cho Chiến dịch.

Các tổ chức phi chính phủ (NGOs) thường là những tổ chức đầu tiên nêu những vấn đề về quyền con người để Liên hợp quốc và cộng đồng quốc tế xem xét. Những tổ chức này đã từng đóng góp về thông tin và kinh nghiệm cho chương trình xuất phát từ những nỗ lực của riêng họ. Các tổ chức phi chính phủ tiếp cận với các nhóm xã hội đang có nhu cầu về thông tin và giáo dục Quyền con người nhất, đồng thời có vị trí thuận lợi để đến với số đông người có nguồn gốc và lợi ích khác nhau. Hơn 100 tổ chức phi chính phủ hiện đang đóng góp vào công việc của Ủy ban Quyền con người Liên hợp quốc hàng năm, và một số lượng gấp đôi đang đóng góp vào công việc của các cơ quan Quyền con người khác của Liên hợp quốc. Trung tâm Quyền con người và Phòng Truyền thông vẫn duy trì liên lạc thường xuyên với cộng đồng các tổ chức phi chính phủ trong công tác hoạch định Chiến dịch, các hội nghị tư vấn thường xuyên được tổ chức ở cả Geneva và New York, nhờ đó duy trì được các cuộc đối thoại thường xuyên. Cam kết của các tổ chức phi chính phủ tạo nên sự đóng góp quan trọng cho thành công của Chiến dịch cả trong giáo dục và phổ biến thông tin.

Để đạt được những mục tiêu khác của Chiến dịch, Trung tâm Quyền con người còn phát triển sự hợp tác với các cơ quan nghiên cứu và khoa học trên toàn thế giới. Trong khuôn khổ hợp tác này, nhiều hoạt động chung đã được thực hiện với nhiều cơ quan như vậy, ví dụ như với Viện Quyền con người quốc tế ở Strasbourg (Pháp), Viện Quốc tế về Luật Nhân đạo ở San Remo (Ý), Viện Quyền con người ở San Jose (Costa Rica)...

Chiến dịch toàn cầu cũng kêu gọi sự phối hợp của những đối tượng quan tâm đến vấn đề bao gồm những người mà bản thân họ có điều kiện để hành động bảo vệ Quyền con người, cũng như có thiện chí và ảnh hưởng cần thiết để quảng bá và thúc đẩy các hoạt động của Chiến dịch, để chuyển những thông điệp Quyền con người đến từng cá nhân. Những đối tượng này được lựa chọn dựa trên các yếu tố như năng lực ra những quyết sách chính thức, khả năng đóng góp vào các cuộc tranh luận về quyền con người và vào việc phổ biến thông tin về các quyền và tự do cơ bản của con người. Các đối tượng này làm việc cho các phương tiện thông tin đại chúng, các cộng đồng giáo dục và nghiên cứu, các cơ quan Quyền con người quốc gia và khu vực... ở cấp chính phủ, các nghị sỹ, công chức có ảnh hưởng trực tiếp đến việc hoạch định chính sách. Sự tham gia của họ vào Chiến dịch này khuyến khích những cuộc tranh luận về các vấn đề Quyền con người và giúp thúc đẩy sự ủng hộ của các chính phủ cho Chiến dịch toàn cầu về quyền con người.

Sự quan tâm của các phương tiện thông tin đại chúng trong việc giải quyết các vấn đề về quyền con người là hết sức quan trọng, bởi lẽ khi các quyền và tự do cơ bản bị đe dọa, hàng triệu người phải dựa vào nguồn thông tin đáng tin cậy trên báo chí, phát thanh, truyền hình. Sự tham gia của các cơ quan này có thể thể hiện ở việc đưa tin về những vụ vi phạm đến việc phổ biến rộng rãi thông điệp Quyền con người. Các cơ quan này đóng một vai trò quan trọng trong việc tạo một tư tưởng ủng hộ Quyền con người của người dân trên toàn thế giới.

Các cơ quan khoa học và giáo dục được xác định là những chủ thể quan trọng nhất trong việc phát triển một nền văn hoá Quyền con người. Các viện nghiên cứu cũng là một mục tiêu hướng đến vì trong nhiều trường hợp, họ cung cấp cho Chiến dịch những thông tin có chiều sâu về những vấn đề Quyền con người cụ thể.

Trên toàn thế giới, có nhiều cá nhân cam kết bảo vệ Quyền con người và sẵn sàng - thường là dũng cảm - lên tiếng bảo vệ những quyền đó và chống lại mọi sự vi phạm. Họ cũng chính là những đối tượng quan tâm của Chiến dịch. Mặc dù mỗi khu vực có những điều kiện khác nhau, nhưng việc thực hiện những hoạt động cơ bản của Chiến dịch đều hiệu quả như nhau ở tất cả các khu vực trên thế giới.

Chiến dịch được tài trợ trong phạm vi ngân sách của Liên hợp quốc cùng với sự trợ giúp trên cơ sở tự nguyện của các chính phủ và các nguồn tư nhân.

Các hoạt động của chiến dịch

Có năm loại hình hoạt động chủ yếu trong Chiến dịch toàn cầu về quyền con người. Đó là:

- In và phổ biến thông tin và các tài liệu tham khảo;
- Tập huấn, hội thảo và các khoá đào tạo;
- Học bổng và thực tập sinh;
- Các hoạt động kỷ niệm đặc biệt về quyền con người;
- Các hoạt động truyền thông và quảng bá.

Các ấn phẩm

+ *Tờ tin Quyền con người*, được phát hành lần đầu tiên vào năm 1988, mỗi năm bốn số, bằng tiếng Anh và tiếng Pháp. Tờ tin này đăng tải các báo cáo và đưa tin về các hội nghị Quyền con người và những phát triển khác trên lĩnh vực này. Các lớp tập huấn, khoá đào tạo, hội thảo, những hoạt động khác của Chiến dịch cũng như những báo cáo cơ bản về chính sách, các hoạt động của các tổ chức phi chính phủ cũng được đề cập trong Tờ tin

này.

+ *Bản tin Quyền con người*, phát hành ba số một năm bằng tiếng Anh và tiếng Pháp, đăng các bài viết chuyên sâu về các chủ đề Quyền con người của các chuyên gia hàng đầu của chính phủ cũng như của các nhà khoa học.

+ *Tài liệu chuyên đề* trình bày dưới dạng đơn giản từng chủ đề riêng biệt trên lĩnh vực Quyền con người, kể cả những khía cạnh trong các cơ chế Quyền con người quốc tế, phát hành mỗi năm sáu số. Những ấn phẩm này hiện đã được in bằng sáu ngôn ngữ chính thức của Liên hợp quốc (Ả-rập, Trung Quốc, Anh, Pháp, Nga và Tây Ban Nha).

+ *Hỏi - Đáp về quyền con người*, cuốn cẩm nang này trả lời một số câu hỏi thông thường về các vấn đề Quyền con người. Hiện đã có các bản bằng tiếng Anh, Pháp, và Tây Ban Nha.

+ *Giảng dạy Quyền con người*, là cẩm nang dùng cho những giáo viên muốn nâng cao nhận thức và kiến thức về quyền con người để sử dụng cho các hoạt động giáo dục, đào tạo về quyền con người ở các trường tiểu học và trung học cơ sở. Một ấn phẩm mới sẽ được xuất bản bằng tất cả các ngôn ngữ chính thức.

+ UDHR, Bộ luật quốc tế về quyền con người và những công ước, tuyên ngôn Quyền con người chủ yếu khác hiện đã được in bằng tất cả các ngôn ngữ chính thức và nhiều ngôn ngữ khác.

+ Bộ sách thông tin cho giới truyền thông các các tổ chức phi chính phủ được phát hành định kỳ về những hoạt động kỷ niệm hay chủ đề quan trọng về quyền con người.

+ Kỷ yếu của các lớp tập huấn khu vực được phát hành ít nhất hai lần trong một năm.

+ Những công trình nghiên cứu về quyền con người do Liên hợp quốc xuất bản cũng sẽ được phát hành bằng tất cả các ngôn ngữ chính thức.

+ Một danh mục về các phim, cẩm nang, tranh ảnh có lựa chọn về các vấn đề Quyền con người. Trong danh mục này bao gồm một danh sách địa chỉ của các Trung tâm Thông tin của Liên hợp quốc chuyên cung cấp các tài liệu. Danh mục này hiện được in bằng tiếng Anh, Pháp, Tây Ban Nha.

+ *Quyền con người: Vị thế của các văn kiện quốc tế*: hiện có bản tiếng Anh, sẽ được xuất bản bằng các thứ tiếng khác

+ Việc xuất bản ba ấn phẩm thông dụng là: *Niên giám Quyền con người của Liên hợp quốc*, *Báo cáo chính thức của Ủy ban Quyền con người* và *Tuyển chọn các quyết định của Ủy ban Quyền con người theo Nghị định thư không bắt buộc bổ sung* sẽ được cập nhật thường xuyên.

+ *Công lý khách quan*, được xuất bản hai lần/năm bằng tiếng Anh; đăng

các bài viết về hoạt động của Liên hợp quốc về các vấn đề Quyền con người, kể cả nạn nhân phân biệt chủng tộc.

Tập huấn, hội thảo và các khoá đào tạo

Chương trình trợ giúp kỹ thuật và dịch vụ tư vấn của Trung tâm Quyền con người luôn được dành ưu tiên hàng đầu. Kinh phí cho Chương trình này phần lớn được các chính phủ ủng hộ thông qua việc đóng góp vào một quỹ tự nguyện. Mục đích của chương trình nhằm củng cố cơ sở hạ tầng quốc gia cho việc thúc đẩy và bảo vệ Quyền con người. Khoảng 40 chính phủ đang có yêu cầu hỗ trợ về kỹ thuật và tư vấn.

Trong khuôn khổ chương trình, Trung tâm tổ chức các lớp tập huấn, hội thảo và các khoá đào tạo ở cấp quốc gia, khu vực và quốc tế theo đề nghị của các cơ quan Quyền con người của Liên hợp quốc hoặc của các quốc gia thành viên, hoặc đôi khi phối hợp với các cơ quan Quyền con người quốc gia và khu vực.

Những hoạt động này bao gồm các khoá đào tạo cho các cán bộ ngành tư pháp, ví dụ như thẩm phán, cảnh sát, sỹ quan quân đội và cán bộ công chức về các vấn đề Quyền con người trong hoạt động pháp luật và quản lý; thành lập và tăng cường khoa luật ở các trường đại học; xây dựng các thư viện luật; soạn thảo giáo trình pháp luật phù hợp với văn kiện Quyền con người quốc tế; xuất bản Tạp chí pháp luật của nhà nước; xây dựng các tuyển tập tài liệu tham khảo và các thông tin về quyền con người.

Những hội nghị này cũng tạo cơ hội để giải thích về mục tiêu của Chiến dịch, và nâng cao sự hiểu biết rộng rãi về các chính sách và hoạt động Quyền con người quốc tế. Trong năm 1989, Trung tâm Quyền con người đã tổ chức 10 lớp tập huấn, hội thảo và các khoá đào tạo.

Ngoài ra, những mục tiêu của Chiến dịch được thực hiện thông qua sự tham gia của các nhân viên Liên hợp quốc tại nhiều hội nghị Quyền con người được tổ chức ngoài khuôn khổ của Liên hợp quốc.

Học bổng và thực tập sinh

Từ năm 1955, Liên hợp quốc đã cấp hơn 800 suất học bổng về quyền con người, chủ yếu cho các viên chức tư pháp, cảnh sát, các viên chức ngoại giao và thực thi pháp luật khác. Mỗi năm có 30 suất học bổng. Những người nhận học bổng được đào tạo tại Trung tâm Quyền con người và chương trình đào tạo được đặc biệt xây dựng để đáp ứng nhu cầu của các nước đang phát triển.

Hàng năm, Trung tâm cung cấp khoảng từ 20-30 suất thực tập sinh cho sinh viên đã tốt nghiệp đạt kết quả học tập xuất sắc. Những thực tập sinh này sẽ thu được kinh nghiệm và

kiến thức qua viên trợ giúp các hoạt động Quyền con người của Liên hợp quốc dưới sự giám sát của các nhân viên cao cấp.

Các hoạt động kỷ niệm đặc biệt

Những dịp kỷ niệm có ý nghĩa nhất về quyền con người sẽ được tổ chức với nhiều sự kiện đặc biệt trên quy mô rộng lớn nhất, thông qua sự hợp tác giữa Trung tâm Quyền con người, Phòng Truyền thông, các văn phòng khác của Liên hợp quốc và các tổ chức phi chính phủ. Một trong những hoạt động kỷ niệm hàng năm lớn như vậy là Ngày quốc tế về Xoá bỏ Phân biệt Chủng tộc (21/3 hàng năm). Sự kiện này được tổ chức xuất phát từ vụ thảm sát Shapeville ở Nam Phi vào năm 1960.

Tuần trước Ngày quốc tế về quyền con người (10/12 hàng năm) có các chương trình hoạt động với sự tham gia của các chính phủ, tổ chức phi chính phủ và các tổ chức khoa học nhằm thu hút sự chú ý về vấn đề Quyền con người, về vai trò của Liên hợp quốc và các cơ chế mà Liên hợp quốc đã thiết lập để thúc đẩy và bảo vệ các quyền con người trên toàn thế giới, và về sự cần thiết của việc nâng cao nhận thức của người dân trong vấn đề này.

Nhiều hội nghị tư vấn toàn cầu với sự tham gia của các cá nhân, tổ chức quan tâm đến vấn đề Quyền con người thường xuyên được tổ chức, nhằm vào các chủ đề có sự quan tâm đặc biệt.

Các hoạt động truyền thông và quảng bá

Phương tiện thông tin đại chúng là một yếu tố quan trọng của mọi chiến dịch nhằm nâng cao nhận thức của công chúng về quyền con người. Phương tiện thông tin đại chúng không chỉ đóng vai trò quan trọng trong việc công bố những vụ vi phạm hay sự thiếu quan tâm đến các quyền con người ở mọi nơi trên thế giới, mà còn phổ biến thông tin tới mọi người về cơ chế quốc tế hiện hành về thúc đẩy và bảo vệ các quyền và tự do cơ bản của con người, cũng như về những nỗ lực của Liên hợp quốc trong vấn đề này. Các nhà báo của hơn 250 cơ quan thông tấn trên khắp thế giới đã được giao trách nhiệm đến Liên hợp quốc, nhận và truyền tin hàng ngày về công việc của Tổ chức này, trong đó có công việc về quyền con người.

Một chức năng chính của Phòng Truyền thông là cung cấp cho các phương tiện thông tin đại chúng những tài liệu thông tin về quyền con người, kể cả những thông cáo báo chí, các bài báo chuyên đề, các chương trình phát thanh và truyền hình... Ngoài ra, Phòng Truyền thông cũng thường xuyên xuất bản và quảng bá những tài liệu truyền thông khác thông

qua các hình thức như triển lãm tranh ảnh, áp phích, cắm nang, bộ ảnh thông tin, và tổ chức nhiều sự kiện đặc biệt như hoà nhạc hoặc chiếu phim để giới thiệu những khía cạnh cụ thể trong hoạt động của Liên hợp quốc về quyền con người vào dịp kỷ niệm các ngày hoặc tuần lễ quốc tế về lĩnh vực này. Nhiều hoạt động như vậy được lồng ghép trong Chiến dịch truyền thông công cộng toàn cầu về quyền con người.

Quyền con người là một nhân tố luôn tồn tại trong quan hệ quốc tế. Đến cuối Chiến tranh thế giới thứ II, tư tưởng này còn rất mới - thậm chí là không tưởng. Tuy nhiên, được soi sáng bởi UDHR, nó đã trở thành một thực tế được thừa nhận trong hơn bốn thập kỷ qua. Đây là thành tựu lớn của loài người. Cơ cấu được Liên hợp quốc dày công xây dựng nhằm thúc đẩy và bảo vệ Quyền con người chính là một kết quả của thành tựu đó. Những chuẩn mực do Liên hợp quốc ban hành được sử dụng trên khắp thế giới để làm thước đo đánh giá hành vi của các chính phủ trong việc tôn trọng Quyền con người vẫn tiếp tục là một trụ cột của cơ cấu này. Một thành tựu khác đó là cơ chế hoạt động do Liên hợp quốc thiết lập lên để bảo đảm thực hiện các tiêu chuẩn và nguyên tắc của luật quốc tế về quyền con người. Những đóng góp của cơ chế này giúp làm cho mục tiêu dài hạn của Liên hợp quốc là thực hiện những chuẩn mực Quyền con người ở mọi nơi và mọi lúc trở nên gần với hiện thực hơn.

Tuy nhiên, ngôi nhà Quyền con người cần có sự hiện diện của một nhận thức chung đầy đủ và chính xác, nhạy cảm trước các vấn đề Quyền con người, nhằm đảm bảo sự ổn định và bền vững của nó. Đây chính là trụ cột thứ ba, trụ cột mà Chiến dịch công cộng toàn cầu về Quyền con người đang củng cố và khẳng định.

Nguyên bản tiếng Anh:
***“World Public Information Campaign
for Human Rights”***
(Fact Sheet No.8)

